Pla anual de Cooperació per a la justícia global 2025

Pla
Febrer 2025

Direcció de Serveis de DH, Justícia Global i Cooperació Internacional. Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat

Ajuntament de Barcelona

Continguts

1. Conjuntura internacional 4

2. Prioritats 6

3. Aspectes destacats de la convocatòria anual de subvencions 8

4. Programes: accions previstes 10

5. Distribució del pressupost 29

1. Conjuntura internacional

L'any 2024 ha estat un any pèssim per a la justícia global. Estàndards dobles d'Occident davant de guerres i crims de lesa humanitat (Israel, Rússia, Sudan) diferents, països eliminant funcionaris de Nacions Unides i prohibint-ne les missions aprovades per l'Assemblea General, amb la qual cosa s'albira un moviment ampli desafiant l'ordre sorgit després de la Segona Guerra Mundial; campanyes de desinformació, polarització política i ocupació d'internet pels nous oligarques tecnològics; retrocés democràtic, setanta processos electorals que s'han votat des del malestar i el càstig i en què s'ha cedit el poder a líders nacionalistes i populistes antipolítica d'extrema dreta; remilitarització i augment de la despesa militar, retorn a la proliferació nuclear; augment del crim organitzat transnacional; més violència, també als recursos naturals: acaparament de terres, recursos pesquers, mineria, etc.; augment dels motius per migrar, augment dels desplaçats a tot el món, mort de milers de migrants, increment del racisme i la xenofòbia, securitització de les fronteres; primer any que se superen els 1,5 °C més de mitjana a tot el planeta respecte als temps preindustrials, desmantellament de les mesures de mitigació, nacionalisme climàtic, incompliment dels acords multilaterals; discòrdia i ascens de l'extrema dreta dins la Unió Europea que, entre altres temes, impulsa el desmantellament de l'agenda de justícia de gènere (incloent-hi la salut sexual i reproductiva o els drets dels col·lectius LGTBI+) o la deportació de milers de migrants; triomf de Donald Trump als EUA, molt més reforçat que en el primer mandat; desplegament accelerat (i fora del control ciutadà) de sistemes d'intel·ligència artificial.

En definitiva, si el camí cap a la justícia global requeria més sentit de comunitat internacional i normes compartides, més institucions multilaterals al servei dels drets humans i ambientals i una correlació mundial progressista, l'any 2024 el camí s'ha endegat en sentit contrari. Continuarà l'any 2025 la mateixa inèrcia?

Malgrat tot, hi ha esperança, la qual rau a obrir espais de solidaritat, d'entesa, de coresponsabilitat i cooperació i de bon conviure arreu. Des d'on això sigui possible. Ponts entre les identitats diverses. Certeses davant l'acceleració. Internacionalisme i empatia davant el nacionalisme i l'anomenada "egopolítica", política basada en personalismes narcisistes. Reivindicar les ciutats, especialment ciutats globals com Barcelona, com a agents de relacions internacionals i justícia global de primer ordre, com ja albirava Pasqual Maragall als anys 90 del segle passat. En particular, Barcelona: Barcelona posseeix un teixit dens d'organitzacions, moviments i institucions i una intensa història de lluita social, una marca internacional progressista com poques en el món, i té capacitat per influir sobre aquest itinerari indesitjable de la humanitat.

L'any 2025 serà l'any Trump 2.0; les relacions s'hauran de reconfigurar en funció de la seva política i, com diu el CIDOB, serà any de treves, però no de pau. Serà un any de geopolítica, de prevalença de dirigents autoritaris que utilitzen el caos, la violència, la pàtria, el personalisme i les xarxes per a les seves finalitats polítiques. I, finalment, serà un any d'un fort vent contrari a la solidaritat entre els pobles, de visions curtes, antidrets, que caldrà saber navegar adequadament i, fins i tot, remuntar.

2. Prioritats

Per fortuna, Barcelona continua mantenint el seu **compromís amb el 0'7** per a polítiques actives de solidaritat internacional, cooperació i responsabilitat global. El govern de l'alcalde Jaume Collboni manté aquest compromís, el reforça com a política de ciutat i permet que Barcelona encara sigui un referent internacional de la cooperació. Això passa alhora que Barcelona es veu sacsejada pel vent internacional que abans hem intentat resumir, mentre afronta ella mateixa dilemes gairebé existencials com la hiperturistificació, la manca d'accés a l'habitatge, l'adaptació als canvis climàtics, l'augment de les migracions, l'envelliment de la població, la polarització política, i l'emergència de noves discriminacions.

Enguany serà el **tercer any del Pla director 2023-2026** de cooperació per a la justícia global de Barcelona, el qual preveu que l'Ajuntament incrementi el rol de plataforma activa per a l'impuls coherent de les forces locals que treballen en justícia global (ONG, universitats, centres educatius, moviments socials, diàspores de persones migrades i refugiades, sindicats, etc.). El pla preveu estructurar l'actuació de la Direcció en programes sectorials que cerquin una actuació combinada de ciutat, és a dir, establir sinergies entre els projectes presentats a la convocatòria de subvencions, amb les actuacions directes de l'Ajuntament o a través de tercers (organismes multilaterals, organitzacions de segon nivell, xarxes de ciutats, universitats, consultores, etc.). Això requereix perfils humans especialitzats en la matèria, a més de gestors.

D'altra banda, l'Ajuntament ha de potenciar el seu **valor afegit**: disposa d'un cos tècnic especialitzat en problemàtiques urbanes de primer ordre (dins del seu cos laboral d'uns 16.000 treballadors i treballadores), les quals s'han de continuar canalitzant en forma de cooperació tècnica amb les ciutats en general i les del sud global en particular. L'Ajuntament pot potenciar el caràcter de ciutat santuari o refugi, com està fent amb les persones periodistes mexicanes amenaçades pel crim,-o amb les persones escriptores acollides amenaçades pels seus governs. L'Ajuntament pot col·laborar amb el sistema educatiu en un moment clau per reimpulsar una ciutat que sigui intel·ligent també des de la perspectiva humanística. L'Ajuntament pot reactivar el rol de Barcelona com a capital de la nostra casa comuna històrica, la Mediterrània, que es troba en un estadi desintegrat, de desigualtat, al bell mig de dos genocidis patents (de palestins i de migrants). L'Ajuntament pot continuar impulsant la diplomàcia de ciutats i l'intercanvi de coneixement mitjançant la seva capitalitat de xarxes de ciutats com CIDEU, MEDCITIES, CGLU, Metròpolis, Ciutats Educadores, Eurocities, ECCAR, etc. Barcelona disposa d'una **diversitat de procedències** que reprodueix el món i que és en si mateixa una riquesa per explotar: prop del 30% dels veïns/es han nascut fora d'Espanya, i es parlen 300 llengües. Barcelona, com a capital de Catalunya i capital progressista de l'Estat espanyol, permet a l'Ajuntament tenir una veu aguda i generar

influència sobre l'entorn. Una derivada d'això, sumada a la bona connectivitat i atractiu de la ciutat, és que l'Ajuntament pot convocar cimeres, congressos o trobades internacionals que catalitzin processos de pau o el reforç de moviments prodemocràcia.

A continuació, es descriuen les prioritats de la Direcció per a l'any 2025:

Prioritats de la Direcció l'any 2025

1. Reforç del cos de la cooperació tècnica ciutat a ciutat amb la creació d'un grup de treball conjunt amb la Direcció de Relacions Internacionals. Creació de les dinàmiques necessàries.

    a. Activació d'un pont amb Kíiv
    b. Segona edició de la BAMM Resiliència Urbana
    c. 25è aniversari del CIDEU. Trobada internacional a BCN
    d. MoU amb Tetuan i Cali
    e. 30è aniversari del Procés de Barcelona pel Mediterrani

2. Creació d'agrupacions sectorials marca Barcelona DH.

    a. BCN4Peace: constitució, primers resultats i cerca de seu
    b. Clúster de programes de protecció de defensores de DH

3. Aprovació/Creació de BCN ciutat humanitària.

4. Nova estratègia d'educació per a la justícia global.

    a. Districte Global
    b. Nous relats de planificació i avaluació dels projectes d'educació
    c. Vector secundària, ciutadania global
    d. Educació no formal
    e. Universitats

5. Simplificació dels processos administratius.

6. Consolidació operativa integrada entre el Departament de Cooperació, el Departament de DH i la Direcció de RI.

7. Nou Pla de comunicació.

3. Aspectes destacats de la convocatòria anual de subvencions

La convocatòria anual de subvencions a les entitats dedicades a l'àmbit de la justícia global i la cooperació internacional de l'any 2025 tindrà com a marc de referència el nou Pla director de cooperació per a la justícia global de la ciutat de Barcelona 2023-2026.

La convocatòria 2025 reserva un **crèdit pressupostari** de 8.970.000,00 EUR. D'aquests, 5.990.000 EUR aniran amb càrrec al pressupost 2025 (projectes anuals i primeres anualitats de projectes pluriennals) i 2.980.000 EUR amb càrrec al pressupost 2026 (segones anualitats de projectes pluriennals del 2024).

Per tant, per mitjà de la convocatòria d'enguany es canalitzarà el 76% dels recursos anuals de la Direcció. Aquest còmput té en compte la convocatòria de l'any en curs i les segones anualitats dels projectes pluriennals de la convocatòria de l'any anterior.

La convocatòria preveu deu modalitats de projectes, agrupades en tres programes: A. Cooperació per a la justícia global (3.360.000 EUR); B. Cooperació per a la justícia global a ciutats específiques (2.520.000 EUR), que se centra a reforçar els governs locals de les ciutats sòcies en el desplegament de les polítiques municipals, i C. Educació per a la justícia global (3.090.000 EUR).

Pel que fa a les modalitats i en relació amb l'any anterior, el Programa d'educació per a la justícia global modifica la **modalitat C4**, que acollirà iniciatives de programacions anuals de sensibilització per a la justícia global alineades amb els objectius del Pla director, orientades a mostrar, mitjançant activitats de creació i expressió artística, les causes que generen desigualtats i conflictes al sud global i la seva interdependència amb el nord global, i que tinguin lloc a la ciutat de Barcelona. Els projectes que els darrers anys s'enfocaven en la incidència i educació per a la justícia global que promovien la justícia ambiental en el context d'emergència climàtica, els quals es recollien en aquesta modalitat fins a l'any passat, ara s'inclouen en la modalitat C3 de la convocatòria d'enguany, motiu pel qual gairebé s'ha duplicat el crèdit pressupostari d'aquesta modalitat.

Pel que fa a les **prioritats geogràfiques**, es mantenen principalment les de l'any passat: Maputo i Dakar a l'Àfrica al sud del Sàhara; Amman, Sidó, Sarajevo, Tetuan, Tànger, Tunis, poblacions de Cisjordània i la Franja de Gaza a la Mediterrània i Pròxim Orient; l'Havana; Kíiv; en relació amb les ciutats colombianes, s'implementen alguns canvis i es prioritzen Cali, Buenaventura i Cartagena d'Índies, i es valorarà positivament les que pertanyin a territoris on s'implementen els "Programas de Desarrollo con Enfoque Territorial" (PDET).

Els imports màxims a sol·licitar tampoc no varien respecte a la convocatòria anterior.

L'única via de presentació de sol·licituds i documentació complementària seguirà sent la via telemàtica, amb l'objectiu d'agilitzar els tràmits i racionalitzar el nombre de documents que cal presentar. Enguany no caldrà presentar una instància de sol·licitud, ja que es comença a treballar amb un programari nou que reverteix en el portal de tràmits, de manera que la introducció de dades en aquest, per part de l'entitat, fa efectiva la sol·licitud.

Els projectes finançats per mitjà de la convocatòria contribueixen als diversos objectius que fixa el Pla director i, per tant, complementen les accions que es detallen a les pàgines següents.

4. Programes: Accions previstes

El Pla director de cooperació per a la justícia global de Barcelona 2023-2026 s'articula entorn de quatre objectius generals que pretenen assolir la cooperació per a la justícia global: justícia ambiental, justícia econòmica, justícia de gènere i justícia social. Es desenvolupen a través de cinc eixos estratègics, que despleguen un total de dotze programes.

Eix 1 - Dret a la ciutat i governança democràtica

Pr 1.1. Cooperació tècnica municipalista (Àfrica al sud del Sàhara)

Maputo (Moçambic)

Després de les passades eleccions generals a Moçambic, i arran de les acusacions d'irregularitats i frau electoral, Moçambic ha entrat en un període d'inestabilitat política i social que de moment dificulta la planificació per a aquest 2025. En tot cas, si la situació millora i hi ha un acord polític, tindrem tot preparat per dur a terme el Pla de treball 2025.

Com a projectes més destacats de cooperació tècnica actius a Maputo tenim:

- **CoMSSA 2** fase de creació del laboratori de referència per a la qualitat de l'aire urbà de Maputo. S'inicia l'any 2025 i amb l'acompanyament tècnic del personal del laboratori Pere Camps de l'ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona). Està prevista una visita tècnica i institucional a Maputo i Inhambane juntament amb personal de l'ASPB i l'IMPD al mes de maig, per iniciar els treballs d'aquest projecte i fer el seguiment de projectes finançats.

Objectius:

a. Treball tècnic en el marc del projecte CoMSSA – Laboratori
b. Treball tècnic en el marc del projecte sobre discapacitat / accessibilitat IMPD
c. Reunió de les cooperacions catalanes a Inhambane. Seguiment de projectes.

- Acompanyament tècnic en el **disseny i construcció del nou mercat majorista de Zimpeto**. S'havia de posar en marxa l'any 2024, però les eleccions i la inestabilitat política que viu el país faran que comenci amb molt de retard l'any 2025. Hi participen el Ministeri d'Agricultura (FNDS) i el CMMaputo, i es preveu la participació de MercaBarna i l'IMMB. Durant el segon semestre del 2025 i si les condicions polítiques ho permeten, es posaran en marxa els instruments (acords, convenis, contractes, etc.) necessaris per dur a terme aquest acompanyament.

- Proposta **Mercè 2027:** l'any 2026 serà el vintè aniversari de les relacions Barcelona-Maputo i, en aquests moments, fruit dels anys i els contactes que tenim, creiem que podríem tenir prou massa crítica a diversos àmbits culturals de Maputo per intentar elevar una proposta a l'ICUB per fer Maputo ciutat convidada a la Mercè 2027 (si encara no tenen candidata). Amb la participació de persones de la cooperació allà i de la comunitat moçambiquesa a Barcelona hem recollit idees, opcions i propostes culturals que podem explicar i presentar a l'ICUB abans de l'estiu.

Dakar (Senegal)

Després d'un període d'especial inestabilitat política, i tenint en compte les condicions en què es desenvolupa la normalitat institucional en un país com el Senegal, s'han repres els contactes tècnics i institucionals.

Als mesos de març-abril hi ha prevista una visita d'identificació, seguiment i preparació tècnica a Dakar i Saint-Louis, amb aquests objectius:

a. Identificació amb AECID, Ajuntament de Dakar, Generalitat de Catalunya (ACCD/DGCD), UN Habitat i Metropolis.
b. Encaix de la fase IV del Pacte d'Alcaldes pel Clima. Dakar, Pikine, Rufisque i àrea metropolitana de Dakar amb AECID i cooperació tècnica de l'Ajuntament.
c. Participació en la trobada de cooperació catalana. Seguiment de projectes de convocatòria.
d. Preparació de MoU Dakar.

Igualment, al mes d'octubre està previst que la feina amb Dakar cristal·litzi en un viatge de seguiment de projectes conjuntament amb personal de Barcelona Regional i Ecologia Urbana, amb els objectius següents:

a. Treball tècnic en el marc de la fase IV del Pacte d'Alcaldes pel Clima – AECID – Ajuntament de Dakar.
b. Possible signatura d'un acord marc amb la ciutat de Dakar.
c. Reunió amb cooperació catalana. Seguiment de projectes. Metropolis.

Nouakchott (Mauritània)

Durant l'any 2024, l'Ajuntament va rebre una sol·licitud de cooperació tècnica amb la regió de Nouakchott amb la participació de l'AECID, en el marc del CoMSSA. Per això, durant el mes de febrer s'ha previst una primera visita d'identificació tècnica a la capital mauritana amb els objectius següents:

a. Identificació de possibilitats, estudi de l'encaix en la planificació de la regió de Nouakchott i CoMSSA.
b. Resiliència. Solucions basades en la natura.

Pr 1.2. Cooperació tècnica municipalista (Llatinoamèrica)

L'Havana (Cuba)

El context a Cuba continua complicant-se i, amb el segon mandat de Trump als EUA, és possible que el bloqueig sigui encara més dur. Un any més, però, l'Ajuntament de Barcelona donarà suport a **l'Oficina de l'Historiador de la Ciutat de l'Havana** (OHCH) amb el desenvolupament del darrer any del programa "El centre històric de l'Havana cap a un model de ciutat intel·ligent, amb èmfasi en el foment de l'economia creativa, en el marc del 500 aniversari de la fundació de la ciutat", en què col·labora molt activament el Centre Iberoamericà de Desenvolupament Estratègic Urbà (CIDEU) i el qual té el finançament de la UE i de l'Ajuntament de Barcelona (tres milions d'euros en quatre anys). En el marc d'aquest programa, es faran intercanvis tècnics amb personal de l'Oficina de l'Historiador que participarà en tallers i formacions entre les quals es troben les microxarxes d'estratègies urbanes impulsades pel **CIDEU**; se celebrarà la trobada internacional anual de la Microxarxa de Biblioteques Iberoamericanes a la ciutat de l'Havana, i, entre d'altres, es participarà en el Smart City Expo World Congress, esdeveniment líder mundial sobre innovació urbana a Barcelona.

Atès que el 2025 serà el darrer any del programa esmentat, se'n farà una valoració i, dels resultats, una reflexió sobre les línies futures d'actuació amb la ciutat de l'Havana.

A través de la convocatòria anual, es continuarà donant suport a projectes en diversos àmbits, en la modalitat de ciutats específiques. Durant el 2025, continuarà l'execució dels projectes pluriennals que provenen de convocatòries anteriors: projecte "La Lisa recicla", que duu a terme l'Associació Catalana per la Pau; projecte "Polítiques públiques i lideratge feminista de dones" a l'Havana, amb l'associació Entrepobles, i el projecte "Sistema alimentari local, resilient i amb enfocament de gènere a l'Havana" de l'entitat Justícia Alimentària.

Ciutats colombianes

Consolidats els governs nous de les ciutats colombianes i aprovats els plans de desenvolupament 2024-2027 respectius, prioritzarem, per donar-los continuïtat i consolidar-los, els processos de cooperació iniciats en períodes anteriors, com és el cas de Medellín; posarem en marxa les línies de cooperació tècnica identificades amb Cali i començarem una fase prospectiva sobre la pertinència i oportunitat d'incorporar altres ciutats colombianes, com **Buenaventura i Cartagena d'Índies**, a la cooperació directa.

D'aquesta manera, tindrem quatre ciutats colombianes reconegudes com a districtes especials, amb un estatus legal diferenciat de la resta de ciutats, i que afronten el repte, en graus diferents, de la reestructuració orgànica i funcional del seu entramat governamental i administratiu. Això ens permetrà abordar en xarxa estratègies clau com la planificació urbana i la governança supramunicipal conjugada amb la institucionalització als territoris per apropar els serveis a la població en el marc de les competències noves que assumeixen els governs locals.

Per tant, en aquest període, emmarcat pel mandat dels governs locals 2024-2027, ens centrarem en:

Cali (districte especial esportiu, cultural, turístic, empresarial i de serveis)

L'any 2024 ens ha permès assentar les bases per a la reedició dels acords de cooperació ciutat-ciutat. Un cop **renovat el MoU** i identificades les àrees prioritzades de cooperació per al període 2024-2027, enguany iniciarem el desplegament dels espais d'intercanvi tècnic vinculats a:

- Polítiques, estratègies i programes d'atenció social, especialment a la població sense llar. En aquesta línia d'acció, tenim la col·laboració de l'entitat ABD, la qual aporta l'experiència de cooperació en aquest àmbit amb Medellín i de la gestió de serveis a Barcelona.
- Convivència, participació i no-violència. Actuacions municipals davant esdeveniments multitudinaris, culturals i esportius, per prevenir conflictes i agressions.
- Suport al desplegament de l'ecosistema de cures de la ciutat: Casa Matria II i mapatge de serveis i necessitats de la comuna "Aguas Blancas".

D'altra banda, pararem una atenció especial a les iniciatives que tinguin com a protagonista el **jovent** i que amplifiquin l'accés a oportunitats de formació, inserció laboral i incidència política.

També reforçarem la participació de la ciutat en els grups d'intercanvi tècnic municipalista amb el CIDEU i l'atenció a demandes concretes, com ara el model de participació social "Decidim Barcelona" o la construcció de la governança de l'AMSO (Área **Metropolitana del Suroccidente)**, de configuració recent, amb l'aval de la consulta ciutadana, integrada per Santiago de Cali, que la impulsa, Jamundí i Puerto Tejada. Aquesta entitat pretén millorar la prestació de serveis públics a més de 2,5 milions d'habitants.

Buenaventura (districte especial industrial, portuari, biodiversitat i ecoturisme) i Cartagena d'Índies (districte turístic, històric i cultural)

Enguany iniciarem l'apropament institucional a les alcaldies de Buenaventura i Cartagena d'Índies per explorar possibles aliances de cooperació tècnica municipalista.

L'eix Buenaventura-Cali és una zona prioritzada en el pla nacional "Paz total", cosa que està facilitant la concentració d'iniciatives internacionals per transformar els elements estructurals que sostenen la iniquitat social, el conflicte armat amb la participació de bandes narcomilitars i les activitats extractives dels recursos naturals de la zona.

Al voltant de la mateixa temàtica, preservació dels mitjans de vida de les comunitats vulnerables, gestió de l'aigua, resolució de conflictes ambientals i defensa dels drets humans; des de Barcelona, es pretén iniciar contactes amb el govern de Cartagena, molt afectada pel Canal del Dique i el turisme.

Medellín (districte de ciència, tecnologia i innovació)

Aquest 2025 serà determinant per donar un impuls a les relacions amb Medellín en un context polític poc favorable a causa de la manca de sintonia entre el govern de la ciutat i el nacional. També serà clau per copsar el compromís de la ciutat amb la cooperació tècnica que posem a disposició des de Barcelona, cosa que ens permetrà decidir sobre la pertinença de renovar el MoU l'any 2026.

Conjugant les prioritats del pla de desenvolupament "Medellín te quiere, 2024-2027" amb les "Recomanacions d'accions per a la resiliència i la sostenibilitat (2023)", derivades de l'elaboració del perfil de resiliència liderat pel Programa Global de Ciutat Resilient de UN Habitat, es defineix el full de ruta per als anys vinents.

Els objectius amb Medellín pel 2025 els podem resumir en:

- Assegurar l'apropiació del Perfil de resiliència en l'alcaldia nova i facilitar la implementació de les accions que es deriven del diagnòstic fet amb la col·laboració de UN Habitat, el CIDEU i el Departament de Resiliència i Projectes Urbans de l'Ajuntament de Barcelona.
- Impulsar la cooperació entre ciutats colombianes donant protagonisme a Medellín en un exercici de cooperació triangular que permeti transferir la seva experiència i coneixement en l'aplicació de l'eina PCCC resiliència, de manera que s'iniciï la configuració de la xarxa de ciutats resilients a Colòmbia.
- Estimular la implicació en les **microxarxes d'estratègia urbana** que dinamitza el CIDEU, ja que Medellín és un referent d'innovació per a moltes ciutats llatinoamericanes.
- Establir l'articulació i coordinació amb la ACI (Agència de cooperació i inversions de Medellín i àrea metropolitana) tant pel que fa a les relacions institucionals com per al seguiment de projectes de cooperació directa i concertada.
- Iniciar, si escau, la renovació del MoU Medellín-Barcelona per al període 2026-2029.

Altres ciutats d'Amèrica Llatina

Gràcies al conveni amb el CIDEU, continuarem reforçant les capacitats institucionals d'altres governs locals llatinoamericans a través del suport a les diverses estratègies amb trajectòria consolidada: formació especialitzada en pensament estratègic urbà, un espai que enguany arriba al 20è aniversari; microxarxes d'estratègies urbanes amb temàtiques noves i adaptació del format amb ampliació del nombre de sessions de treball; i les mentories.

El treball coordinat CIDEU-Ajuntament de Barcelona tindrà una rellevància especial en la disseminació i reproducció de la implementació de l'eina del Perfil de resiliència a altres ciutats de la regió, així com en l'impuls de la cooperació sud-sud o la triangulació dels espais d'intercanvis tècnics amb els responsables municipals.

Per complementar aquest treball en xarxa de ciutats, facilitarem de manera directa la participació dels tècnics i responsables polítics municipals llatinoamericans en les trobades presencials que reforcin processos de cooperació tècnica, com ara biblioteques municipals, ciutat intel·ligent o arxius, que l'any 2025 tindran un moment culminant amb la celebració a Barcelona del congrés del Consell Internacional d'Arxius (27-30 octubre).

Amb una menció especial a la situació de Centreamèrica i la deriva autocràtica dels països amb els quals hi ha hagut una gran vinculació des de la cooperació barcelonina (Nicaragua, El Salvador, Hondures...), ens proposem obrir un espai de reflexió i diàleg amb les entitats, principalment amb la Taula per Centreamèrica, per tal de definir un pla d'enfortiment del teixit social als territoris que defensen la preservació dels recursos naturals, la protecció de la vida i els valors democràtics des d'una perspectiva feminista, de manera que puguin

incidir en els estaments governamentals. També s'estarà amatent a sol·licituds específiques de cooperació a la regió centreamericana. A principi d'any, s'obren diverses oportunitats (Antigua-Guatemala-Decidim, Costa Rica-mobilitat sostenible) en què es podria entrar en fase embrionària.

Amb caràcter general, per a Llatinoamèrica s'establiran uns criteris de selecció i atenció de les sol·licituds de cooperació en diversos àmbits que arriben des de ciutats no considerades com a prioritàries en el Pla director vigent a l'Ajuntament de Barcelona.

Microxarxa de biblioteques

Durant l'any 2025, l'àmbit temàtic de treball del grup serà el de Biblioteca Verda, a partir de la proposta de la xarxa de biblioteques de Cali. Aquest tema es ratificarà durant la reunió del grup del dia 3 de febrer de 2025. Està previst que la trobada presencial anual sigui a la ciutat de l'Havana, amb èmfasi en el disseny de serveis digitals de biblioteca centrada en sostenibilitat i natura.

Pr 1.3. Cooperació tècnica municipalista (Mediterrani, Pròxim Orient i Àsia)

L'espai mediterrani encara serà un context prioritari, en la mesura que la voluntat és mantenir vives les relacions de veïnatge amb diversos països i enfortir la cooperació ciutat a ciutat.

Xarxa MedCities

L'any 2025, es mantindrà el suport i la coordinació amb MEDCITIES, que encara serà un actor important per treballar en zones costaneres mediterrànies. Les línies que cal treballar durant el 2025 seran les següents:

- 2a edició de la **Barcelona Academy for Mediterranean Cities (BAMM),** que aquest any treballarà les polítiques de **resiliència urbana** en l'àmbit de la identificació i mapatge de riscos i la resiliència econòmica i social. La BAMM se celebrarà durant quatre dies a Barcelona i congregarà electes i directius de ciutats prioritàries de la cooperació de Barcelona a la Mediterrània, així com ciutats membres de MedCities. Enguany es preveu la implicació de l'AECID.
- Impulsar el treball amb les ciutats de Sidó (Líban) i Betlem (Palestina) en matèria d'elaboració de **mapes de riscos**, i de promoció d'una activitat econòmica local resilient.

Sidó (Líban)

Amb Sidó, en el marc de les relacions i el conveni amb la xarxa MedCities, es treballarà amb el Programa de Resiliència Urbana de UN Habitat i el Departament de Resiliència i Projectes Urbans de l'Ajuntament de Barcelona en l'acompanyament per al disseny i la implementació del mapa de riscos de la ciutat. Aquest procés es desenvoluparà acompanyant la unitat de Reducció del Risc de Desastres (DRR) de la ciutat de Sidó i el comitè local d'ONG.

Gaza i Cisjordània (Palestina)

Si l'alto el foc s'estabilitza i s'estableix un marc polític adequat a la Franja de Gaza, amb una autoritat que dirigeixi els treballs de reconstrucció, s'intentarà posar en marxa, en coordinació amb l'AECID, un projecte de **reconstrucció amb l'Ajuntament de Gaza** en l'àmbit de la gestió del cicle de l'aigua a través del Coastal Municipal Water Utility (CMWU). Es mantindrà contacte estret amb l'OCE a Jerusalem i l'ACCD per fer un seguiment de la situació i la seva evolució tant a la Franja de Gaza com a Cisjordània. Les ciutats prioritàries continuaran sent Gaza, Betlem, Nablus i Ramal.lah. Mentre això no arriba, es vehicularà el suport bàsic a través d'UNRWA tant com sigui possible.

També s'intentarà articular suport humanitari mitjançant el refugi de la població palestina a Barcelona en col·laboració amb la xarxa de solidaritat a Barcelona i les diverses administracions.

Taula resum: Fons Cooperació de l'Ajuntament de Barcelona a Palestina 2021-2024:

Projectes	Cisjordània	Gaza	Total
2021	300.000,00 €	455.000,00 €	755.000,00 €
2022	387.000,00 €	575.000,00 €	962.000,00 €
2023	420.000,00 €	515.000,00 €	935.000,00 €
2024	399.900,00 €	440.000,00 €	839.900,00 €
TOTAL	**1.506.900,00 €**	**1.985.000,00€**	**3.491.900,00 €**

Jordània. Drets de les persones amb discapacitats

Continuarem amb la implementació del programa de formació ***Early Detection of Development Delays***, amb UNRWA. Aquesta iniciativa de l'Ajuntament de Barcelona i la cooperació espanyola a Jordània se centrarà aquest any en l'enfortiment de la unitat específica per detectar millor la discapacitat (creada en 2024), així com per al tractament i l'acompanyament a les famílies.

L'any 2025 estan previstes algunes formacions específiques i puntuals a camps de refugiats de Jordània per part d'equips dels CDIAP i l'IMPD.

Sarajevo (Bòsnia i Hercegovina)

Enguany es treballarà, mitjançant el **Programa GBV Prevention i** amb la implicació de l'IMSS i la Guàrdia Urbana, en la prevenció de la violència de gènere i acompanyament a les víctimes, i en formació específica en treball social i cossos de seguretat. L'objectiu és millorar les capacitats en matèria de prevenció de la VBG i atenció a les dones víctimes de violències al Cantó de Sarajevo. Se seguiran les línies de treball següents:

- Aprofitar l'experiència del SAV (Servei d'Acompanyament a les Víctimes) de la Guàrdia Urbana per fer una formació a la policia del Cantó de Sarajevo, similar a la que s'ha fet a Barcelona amb els agents de la GU. Es planteja traslladar el format i els continguts del curs al Cantó de Sarajevo, i fer una formació específica per part de la GUBCN a un grup de formadors i formadores de la policia local del Cantó.
- Treballar mitjançant la cooperació tècnica la millora dels mètodes i espais policials per a l'atenció a les dones víctimes de violència i els menors afectats.
- Obrir una línia de formacions i intercanvis entre els especialistes universitaris de Barcelona i Sarajevo en matèria de VBG i treball social per introduir la perspectiva específica de VBG en els estudis vigents.

Per dur-ho a terme, es preveu una visita a Sarajevo a l'abril. A la Universitat de Sarajevo, i en col·laboració amb la Universitat de Barcelona, el Cantó de Sarajevo, l'IMSS i la Guàrdia Urbana, es farà una primera introducció al curs pilot per a professionals del circuit per a la prevenció, atenció a les víctimes i lluita contra les violències masclistes de Sarajevo. Adreçat a personal sanitari, de serveis socials i de seguretat que treballa al Cantó de Sarajevo. L'activitat permetrà, a més, treballar la proposta definitiva directament amb una mostra dels professionals de Sarajevo.

També a l'abril, es durà a terme la commemoració dels trenta anys de relacions Barcelona-Sarajevo. Es preveu que estiguin presents a Sarajevo nombroses ONG, personalitats i administracions involucrades en aquesta relació històrica.

Al juny tindrà lloc a Barcelona una reunió entre especialistes universitaris de formacions específiques en violència masclista i en treball social, que servirà per dur a terme un intercanvi de metodologies i programes d'estudis, així com un disseny de formacions específiques per a professionals en l'àmbit universitari.

A la tardor, Sarajevo acollirà una formació de formadors del cos policial del Ministeri de l'Interior del Cantó de Sarajevo, centrada en temes com la perspectiva VBG. Es durà a terme en dependències policials i cap a unitats policials. Es treballarà en indicadors de risc i protocols operatius en els sectors de seguretat i policia.

Tetuan (Marroc)

El mes de febrer, la tinenta d'alcaldia de Drets Socials, Educació i Cicles de Vida, la Sra. Maria Eugènia Gay, es desplaçarà al nord del Marroc en un viatge institucional en què es renovarà el MoU entre la nostra ciutat i Tetuan. Les àrees d'interès compartit sobre les quals continuarem aprofundint en la cooperació que es destaquen en el memoràndum són la gestió de l'espai públic, mobilitat i accessibilitat, l'enfortiment de la societat civil, la transició energètica i la promoció de la igualtat de gènere, entre d'altres.

Aprofitant aquest viatge, també es visitaran alguns projectes de cooperació als quals donem suport a través de la convocatòria de subvencions, i se celebraran reunions amb socis locals. Una d'aquestes reunions es mantindrà amb la Instància d'Equitat de Gènere, organisme que vetlla per la transversalització de gènere en les polítiques municipals de Tetuan, amb la qual hem començat una línia de cooperació tècnica amb l'acompanyament de l'Àrea de Feminismes, i en el marc d'un projecte de **Moviment per la Pau (MPDL) i ATIL** finançat en la convocatòria. Aquest projecte preveu l'enfortiment d'aquest organisme a través de formacions i l'intercanvi d'experiències amb Barcelona per fer efectiu el seu mandat.

Fruit dels primers intercanvis, es valora la possibilitat de crear unes formacions específiques adreçades a personal funcionari de la Comuna de Tetuan.

D'altra banda, a través de projectes d'entitats, es treballarà l'eficiència energètica en els serveis municipals de la Comuna de Tetuan i també l'enfortiment del sistema educatiu per continuar generant espais de construcció de pau i convivència en barris desfavorits.

Tunis (Tunísia)

El president tunisià, Kais Saied, va dissoldre els consells municipals el març de 2023 en el marc d'un procés d'autocratització de la incipient democràcia tunisiana. Des de llavors, la cooperació directa entre Barcelona i Tunis ha restat a l'espera de millors oportunitats. Es preveu continuar amb la cooperació a través de MedCities i fer seguiment dels projectes de convocatòria.

Kíiv (Ucraïna)

Durant el primer semestre del 2025 es preveu iniciar la implementació de projectes aprovats a la convocatòria de subvencions 2024 que treballen a Kíiv i amb l'Ajuntament de Kíiv:

- Medicus Mundi Mediterrània: "Igualtat Kíiv: Drets i salut per a grups vulnerables en temps de guerra" (2024-2026).
- NOVACT: "Iniciativa de governança democràtica local per una recuperació social" (2024-2026).

Entre els mesos d'abril i maig de 2025, es preveu una visita tècnica a la ciutat de Kíiv, en coordinació amb NOVACT i Medicus Mundi, per tal de dur a terme un seguiment dels projectes i reunions amb la ciutat de Kíiv per designar **àrees prioritàries de cooperació tècnica** i definició de projectes en un context de reconstrucció de la ciutat a mitjà / llarg termini.

Durant l'any 2025, si el context de seguretat, polític i militar ho permet, es posarà en marxa la cooperació directa entre Kíiv i Barcelona, i es provarà d'incloure altres ciutats ucraïneses, en matèries com l'**accessibilitat** i persones amb discapacitat (amb la participació de l'IMPD), la innovació en sistemes de participació i la prevenció i lluita contra la violència de gènere.

Eix 2 – Cooperació feminista

Pr 2.1. Transversalització de gènere

Després de la implantació l'any passat de l'augment del pes relatiu de la valoració de la transversalització de gènere en les sol·licituds de subvenció de projectes en el marc de la convocatòria, aquest any es mantindrà aquesta aposta, ben valorada per part de les entitats del sector, a fi de poder fer-ne una avaluació en un futur pròxim, conscients que cal deixar un cert temps per poder avaluar la mesura. Es continua apostant per mantenir una modalitat específica de justícia de gènere, en el marc de la convocatòria, en què es reserva un percentatge del crèdit pressupostari per a projectes que atenguin la població LGTBIQ+.

En relació amb les subvencions directes, s'estudiaran les opcions d'incloure clàusules de gènere.

Es continuarà en contacte amb el **Grup de feminismes de Lafede – Organitzacions per a la Justícia Global** i participant en algunes de les seves reunions, atès que és un espai primordial per a l'intercanvi i l'actualització de les prioritats de l'agenda feminista internacional.

Eix 3 – Cooperació basada en els drets humans

Pr 3.1. Dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi

Els desplaçaments forçats de persones aniran en augment fruit de la persistència dels conflictes armats i les crisis que se'n deriven, a més de l'increment de fenòmens climàtics greus, entre altres causes. L'any 2025, la política migratòria dels Estats Units i la Unió Europea encara serà una expressió paradigmàtica de l'anticooperació, el mecanisme pel qual les polítiques públiques del nord global afirmen ajudar mentre, en realitat, expulsen, exploten i segreguen. Lluny de promoure la justícia global o la reparació històrica, l'any que encetem es dibuixa com una nova etapa de blindatge, externalització i violència institucionalitzada contra les poblacions migrants.

Per això, donarem suport a projectes que difonguin i documentin casos de vulneració de drets de les persones migrades en qualsevol de les fases del procés migratori i que les acompanyin i ajudin en aquest camí. Des de la vessant de l'educació i la sensibilització, treballarem per la comprensió de les causes del fet migratori i la situació de vulneració de drets que pateixen les persones que el viuen i la responsabilitat que hi té el nord global.

A la convocatòria anual de subvencions de la Direcció, través de la **modalitat A2**, es donarà suport als **projectes de cooperació que promoguin l'assistència i la protecció en frontera i el dret a migrar** amb dos objectius principals: enfortir capacitats, a escala institucional i de la societat civil, per respondre de manera coordinada a l'acollida de les persones migrants i per a garantir-ne els drets i respondre als reptes dels moviments migratoris, especialment tenint en compte els drets dels menors i les seves necessitats específiques, tot garantint l'acompanyament psicosocial, així com la prevenció, mitigació i resposta a la violència sexual i de gènere.

En la vessant de l'educació per a la justícia global, en la mateixa convocatòria de subvencions, a la **modalitat C1** se subvencionaran els **projectes que promoguin específicament el dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi**.

Pel que fa als suports directes, es mantindrà la col·laboració amb el **Programa de suport de la Universitat de Barcelona per a persones refugiades i provinents de zones en conflicte**, coordinat per la Fundació Solidaritat UB, el qual té com a objectiu facilitar que aquestes persones puguin reprendre els seus estudis i trajectòries vitals. Aquest programa s'alinea amb les anomenades "vies complementàries d'admissió" promogudes per l'ACNUR. Una de les iniciatives destacades és el curs de transició a la universitat, cofinançat per l'Ajuntament de Barcelona, que acull anualment 15 estudiants en situació de refugi procedents de fora de la Unió Europea. Enguany s'ha prioritzat a estudiants palestins. Aquest curs inclou formació en llengües i drets humans, i ofereix una beca completa que cobreix allotjament, manutenció i suport integral. Un cop acabat amb èxit, els estudiants poden accedir a estudis oficials a la UB amb la mateixa cobertura de beca. Des de la seva creació l'any 2015, el programa ha atès més de cent persones i els ha proporcionat suport en aspectes com el pagament de la matrícula, l'aprenentatge d'idiomes i l'allotjament.

Es mantindrà el suport a les **operacions de rescat, vigilància i denúncia de ProActiva Open Arms** en relació amb les persones que proven de viatjar a Europa. L'any 2024 van morir 10.457 persones travessant la Ruta canària segons Caminando Fronteras, i 2.200 persones travessant el Mediterrani, segons UNICEF.

El conveni amb el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament també donarà suport a projectes destinats a prestar serveis d'assessorament jurídic, psicosocial i d'altra mena a persones migrades.

Finalment, a través de l'**IEMed**, es donarà suport al segon any del **programa "Migracions i Governança Urbana**" (MigUrb) amb l'objectiu de promoure les ciutats com a actors clau en l'elaboració d'estratègies coordinades per a la governança de la migració urbana i en les narratives positives sobre la migració.

Pr 3.2. Acció humanitària

Un any més, es mantindran els convenis que atorguen subvencions nominatives a UNRWA per a la població palestina; a la Federació ACAPS per a la població refugiada sahrauí a Tindouf; a Pallassos sense Fronteres per a la infància de diversos llocs del món que viu en situació de vulnerabilitat i, com hem dit abans, a Open Arms, de vigilància i rescat al mar de persones que es troben en risc de mort, i que intenten arribar a Europa fugint de conflictes bèl·lics, persecució o pobresa.

Continuarem amatents a la difícil situació en què es troben les ciutats de Kíiv i Gaza, amb les quals Barcelona té un acord de col·laboració i que estan en guerra, per articular les respostes humanitàries que es vegi viable dur a terme.

En el marc de la convocatòria de subvencions 2025, es continuaran finançant projectes mitjançant la **modalitat A5 de crisis de llarga durada**, amb preferència en les zones estipulades. Es tracta de projectes de durada bianual. Entre els projectes subvencionats en convocatòries anteriors i que continuen vigents durant l'any 2025, es troben projectes de recuperació socioeconòmica i protecció d'infants i adolescents refugiats a Níger i a Mali (amb EDUCO), de resiliència local per a la millora de la salut de dones i menors també a Mali (amb Moviment per la Pau, el Desarmament i la Llibertat - MPDL), de garantia de drets de la salut amb població refugiada a Kampala, Uganda i de garantia de drets sexuals reproductius amb població desplaçada interna pel conflicte armat a Beni i Oicha (RD Congo) (Farmacèutics Mundi), així com d'empoderament de la ciutadania per a la construcció de pau i dret a la salut a la RD Congo (Associació Catalana per la Pau).

A través de **l'instrument de la crida** com a resposta a una emergència determinada, i supeditat a la disposició pressupostària, es finançaran projectes d'acció humanitària desenvolupats per entitats especialitzades en aquesta mena d'intervencions. Es continuaran executant alguns projectes finançats en la crida aprovada en el darrer trimestre de 2024. Concretament, els dos projectes de resposta a l'emergència a la Franja de Gaza amb intervencions encaminades a millorar la resiliència i protecció de la població, incloent-hi, entre d'altres, atenció mèdica, sanitària i alimentària (MPDL i l'Assemblea de Cooperació per la Pau).

També en el marc d'aquesta crida, pel que fa a la resposta del conflicte del Sudan, es continuarà executant el projecte de resposta a les necessitats psicosocials i de salut mental dels nens i nenes i les seves famílies refugiades a la província txadiana de Wadi Fira d'UNICEF.

Durant l'any 2025, es treballarà per millorar el ventall d'actuacions subvencionables per a la resposta en contextos humanitaris.

Finalment, es farà la validació conceptual i política de les conclusions de la diagnosi feta l'any 2024 sobre les potencialitats de la ciutat de Barcelona com a referent en l'acció humanitària i de la creació a la nostra ciutat d'un ***hub humanitari***. En cas que aquesta es valori positivament, es faran les primeres passes per a la constitució d'un Hub Humanitari a la ciutat de Barcelona, juntament amb les entitats promotores. Es preveu que esdevingui un espai físic i digital que integri experts i actors clau i que promogui la sensibilització i educació a la ciutadania sobre les crisis humanitàries, formació útil per a les persones actores de l'acció humanitària i innovació que aporti solucions útils en les respostes humanitàries.

Pr 3.3. Protecció de les persones defensores dels drets humans

Enguany, el **programa "Escriptor/a acollit/da"** tornarà a disposar d'un pis per poder rebre un defensor dels drets humans després de dos anys sense fer-ho. També serà l'any de la preparació de l'Assemblea de la **xarxa ICORN** (International Cities of Refuge Network) que tindrà lloc a Barcelona durant l'any 2026 coincidint amb el 20è aniversari de la creació de la xarxa.

L'any 2025 és el de la consolidació de l'ampliació del Programa "Barcelona protegeix periodistes de Mèxic", el qual ha passat d'acollir quatre periodistes l'any a acollir-ne sis l'any 2024. A més, al novembre se celebrarà la **Feria Internacional del Libro de Guadalajara** (FIL), on està previst organitzar una missió que participi la delegació de Barcelona (ciutat convidada a la FIL) amb motiu de la presentació del **llibre *Seguir contándolo. Barcelona protege a periodistas de México***, editat per l'Ajuntament de Barcelona i que recull la trajectòria del projecte.

També està prevista una ampliació geogràfica en l'àmbit de la defensa de defensors de drets humans: **Filipines**.

A partir d'una prospecció al territori feta l'any 2024 i l'aprovació d'un projecte a la convocatòria de l'entitat ACP, està previst l'acolliment de diversos defensors d'aquest país durant el 2025.

Un canvi que s'iniciarà aquest any serà l'inici de les converses per agrupar els diversos convenis de subvencions directes a les entitats Taula per Colòmbia, Taula per Mèxic i PEN Català per fer-ne un de sol que tingui com un dels seus eixos programàtics els projectes de protecció de persones defensores dels drets humans. Un cop formalitzada la seva constitució, també s'iniciaran converses per estudiar la possibilitat d'incorporar iniciatives de contingut similar que puguin tenir cabuda en el marc del treball de la Taula per Centreamèrica

Per acabar, s'implicarà al Centre de Recursos en Drets Humans (el qual depèn de la Direcció de Serveis de DH, Justícia Global i Cooperació Internacional) en el programa, bàsicament en temes de formació i incidència.

Eix 4 – Cooperació de banda ampla

Pr 4.1. Educació per a la justícia global

Durant l'any 2025 s'implementarà l'Estratègia d'educació per a la justícia global 2024-2029 que té el repte d'adequar-se a una realitat canviant, amb grans desafiaments en el món educatiu, amb un context social i educatiu significativament polaritzat (amb impacte mundial) i en què la solidaritat i la cooperació es veuen amenaçades per un fort individualisme. Davant d'aquest escenari, s'impulsaran línies d'acció que contribueixin a afrontar la realitat i que permetin avançar cap a una educació compromesa amb el que passa al món.

En aquest sentit, els canvis en el currículum d'educació obligatòria suposen una oportunitat per a l'EpJG, especialment el vector de ciutadania democràtica i consciència global.

Les entitats de justícia global porten molt temps treballant les temàtiques i els reptes locals i globals identificats en el nou decret, i l'estratègia d'EpJG té el repte i l'oportunitat de fer confluir els dos mons per aprofitar els recursos ja creats i treballats per les entitats en relació amb les temàtiques de justícia global. L'escola pot respondre a moltes problemàtiques locals i globals acompanyada de les entitats de justícia global.

Per altra banda, les temàtiques relacionades amb la justícia global faciliten educar en el debat i en la discussió de temes controvertits. D'aquesta manera, des d'EpJG s'aposta per incorporar, de manera regular, la tradició de debatre i dialogar. Parlar, debatre i fomentar el pensament crític a l'aula en temes com els conflictes i el comerç d'armes, les persones refugiades, l'emergència climàtica, la banca ètica o les defensores dels drets humans farà que la cultura democràtica i la gestió del conflicte permeti abordar amb respecte una situació de conflicte o de possible polarització.

Una de les eines principals amb les quals s'està treballant des de fa temps és l'aprenentatge servei (ApS). Enguany es treballarà per impulsar aquest programa d'ApS i EpJG mitjançant un desplegament de recursos que comprendran la mateixa convocatòria de subvencions anual d'aquesta Direcció, amb una línia pròpia específica i l'organització d'un seminari amb les entitats del sector.

En l'àmbit de l'educació no formal, es fomentarà l'aparició de projectes d'EpJG en els equipaments culturals de proximitat: centres cívics, biblioteques i ateneus de fabricació. En el cas de les biblioteques, durant l'any 2025 es durà a terme un cicle de xerrades a diverses biblioteques de Barcelona en què es reflexionarà sobre els reptes actuals del món i les alternatives que s'ofereixen des de la justícia global.

Una altra de les eines principals que s'ha treballat amb anterioritat és la implementació de nous relats de planificació i avaluació basats en la teoria del canvi; durant el 2025 es preveu l'elaboració d'un estudi per revisar l'impacte de la seva implementació i establir propostes de millora.

Per acabar, es treballarà en la identificació de capacitats i sinergies dins de la Direcció, establint-hi relació amb el Departament de Drets Humans i No-discriminació, amb un paper important del Centre de Recursos en Drets Humans.

Pr 4.2. Districte global

S'espera que el 2025 sigui l'any en què s'enlairi el projecte "Districte global" per dinamitzar la programació de drets humans, justícia global i cooperació internacional des d'una òptica territorial i micro. Es vol afavorir l'activitat des dels districtes eliminant traves administratives al suport de petits actes.

Amb l'objectiu d'aconseguir més coherència de les polítiques de drets humans, justícia global i cooperació internacional de ciutat i de districte, es fomentarà la territorialització i els projectes de proximitat, tot consensuant criteris de treball que permetin donar sentit a l'abordatge territorial dels projectes des d'una perspectiva de ciutat.

Es promourà una contractació per facilitar el desenvolupament del programa que faciliti la gestió econòmica i permeti augmentar els recursos de les iniciatives de districte.

Amb l'impuls d'aquest programa, es pretén aconseguir tenir projectes de justícia global en els deu districtes de la ciutat, alhora que es consolida la **Taula de referents de districte** com a espai de coordinació dels programes de drets humans, justícia global i cooperació internacional.

Atès que la contractació esmentada no s'ha pogut formalitzar durant l'any 2024, es va decidir obrir altres vies de territorialització de la justícia global, proposant activitats als equipaments de proximitat municipal. En aquest sentit, durant el febrer i març de 2025 es durà a terme el cicle organitzat per la nostra Direcció i **Biblioteques de Barcelona**, "Un altre món és possible?", amb la participació d'entitats del sector a cadascuna de les activitats del cicle.

Pr 4.3. Universitats per a la justícia global

Aquest grup de treball que depèn del Consell Municipal de Cooperació Internacional té per objectiu construir un **marc de treball conjunt** entre les universitats de la ciutat amb un programa de drets humans, justícia global i cooperació internacional i l'Ajuntament de Barcelona mateix, a partir d'una agenda comuna i consensuada. L'agenda del grup de treball es va establir l'any 2022 sobre els sis aspectes següents:

1. Aprenentatge servei
2. Universitat refugi
3. Compra pública ètica de les universitats
4. Cooperació tècnica ciutat a ciutat
5. Transversalització de la justícia global a les universitats
6. Mètrica de compromís social. Aquest any s'iniciaran les converses per agrupar els convenis de subvencions directes en un de sol. Les línies de treball futures d'aquest conveni d'agrupació amb la UB i la UAB abraçarien probablement actuacions comunes com ara Universitat refugi i canvi climàtic i formació en cooperació i acció humanitària.

Pr 4.4. Cultura de pau

Entenent la cultura de pau com quelcom que va més enllà de l'absència de guerres, l'objectiu d'aquest programa serà contribuir a estendre a la ciutat una cultura de comprensió i abordatge no violent, així com avançar en el posicionament de Barcelona com a actor internacional clau en la defensa de la construcció de la pau, el pacifisme i la no-violència.

Durant l'any 2025 es vol promoure un programa tractor, **el BCN4Peace,** que posicioni Barcelona com un far per la pau. Actualment, hi ha un debat pertinent sobre si cal resoldre la violència invertint més en el camp de la defensa, en el camp de la pau, o en tots dos. És urgent i necessari destinar més esforços humans, polítics i econòmics a crear capacitats i articular ressorts de pau i, en paral·lel, de la defensa dels processos democràtics. La conflictivitat i les crisis humanitàries estan augmentant i la democràcia i la justícia global estan retrocedint; invertir en pau és invertir en seguretat.

Està previst que aquest programa tractor es vehiculi a través d'un conveni amb una agrupació d'entitats formada per l'Institut Català Internacional per la Pau, el Centre Delàs d'Estudis per la Pau, l'International Peace Bureau i l'Institut Novact de Noviolència.

En aquest sentit, aquesta Direcció té interès a mantenir i enfortir la col·laboració i la relació institucional amb l'Institut Català Internacional per la Pau, així com mantenir el suport a l'International Peace Bureau (IPB) i el Centre Delàs, amb l'objectiu de generar una opinió pública conscient i crítica amb els impactes del militarisme i mobilitzar la societat civil envers el desarmament i la desmilitarització. Es treballarà amb l'Institut Novact de Noviolència per fomentar capacitats de transformació social no violenta de la societat civil en favor de la democràcia, els drets i la pau en un context de polarització política creixent.

Durant el 2025 tindran lloc a la ciutat de Barcelona diversos esdeveniments vinculats amb la cultura de pau. Durant tot l'any tindrà lloc el Fòrum Català per la Pau, que inclou un procés de participació i debat amb el lema «Menys violències i més justícia social i global». A final d'any, l'Institut Català Internacional per la Pau coorganitzarà l'edició 2025 de la ***Build Peace Conference***, on s'exploraran els reptes emergents per a la pau en una era digital i les innovacions en la construcció de la pau per abordar aquests reptes. Com a dates destacades, 2025 és el 50è aniversari de la conferència de pau a Europa i el 30è aniversari del procés de Barcelona que va crear la Unió pel Mediterrani.

Es crearà un grup de treball amb les organitzacions referents en cultura de pau a Barcelona en el marc del Consell de Cooperació de la ciutat per poder compartir i fer seguiment de l'impuls del programa de cultura de pau.

Per acabar, en algunes modalitats de la convocatòria de subvencions, es valoraran especialment els projectes que promoguin i enforteixin la construcció de pau.

Eix 5 – Coherència de polítiques

Pr 5.1. Compra pública i drets humans

Es donarà suport als referents de les diverses àrees de l'Ajuntament de Barcelona que es van designar a final del 2024 en l'àmbit de la contractació i els drets humans, en col·laboració amb la Direcció de Coordinació de la Contractació Pública.

En l'àmbit de la construcció i l'obra pública, en col·laboració amb BIMSA, l'IMHAB i l'ITEC, durant l'any 2025 es començarà a implementar el **control de la traçabilitat dels materials de construcció**, i es crearà un sistema d'alerta i de mesures per fer front als riscos de vulneració dels drets humans a la cadena de subministrament de dos materials amb un pes important a les obres públiques.

El **Centre de Recursos de Drets Humans** (CRDH) de l'Ajuntament de Barcelona comença un nou encàrrec i donarà un servei de suport en l'àmbit de la contractació i els drets humans. Aquest servei permetrà consolidar i ampliar la feina que s'ha fet en aquest àmbit els darrers anys. En aquest marc, a partir del 2025 i durant els tres anys següents es desenvoluparan les línies de treball següents:

1) Formació, documentació i comunicació interna i externa sobre contractació i drets humans.
2) Elaboració d'anàlisis de riscos de vulneració de drets humans i ambientals en les cadenes de subministrament dels materials que adquireix l'Ajuntament de Barcelona per a la prestació de serveis públics.
3) Anàlisi i proposta de mesures per avançar en l'avaluació preventiva de les unitats de contractació.
4) Desenvolupament de projectes de suport a la contractació i drets humans, especialment en construcció i obra pública.
5) Secretaria tècnica del grup de treball català i internacional sobre compra pública i drets humans.
6) Elaboració d'informes propis i documents tècnics, pla d'auditories, a petició de la Direcció de DH, JG i CI.
7) Acompanyament de la Direcció tant en la seva interlocució amb els departaments des d'on es contracten empreses i cadenes amb risc de vulneració de drets humans, com en la participació de l'Ajuntament en xarxes internacionals clau, com Electronics Watch.

Es preveu participar en el congrés de Smart Cities per visibilitzar els riscos i les oportunitats de treball per a una economia basada en els drets humans a escala internacional.

Es continuarà donant suport als projectes de la línia de coherència de polítiques de la convocatòria de subvencions. Un exemple és el projecte de la Fundació Pau i Solidaritat de formació de persones treballadores sindicades per coordinar el món sindical, els mecanismes internacionals i el món de la contractació pública pel bé dels drets laborals globals.

En el marc dels convenis nominatius, es continuarà treballant amb **Electronics Watch** per avançar en les tres línies de **prevenció, acció i remediació d'empresa i drets humans** aplicats a la contractació pública, en concret a l'electrònica aplicada a TIC, vehicles elèctrics i processos d'obra pública i construcció. Aquest any es posaran les bases del tercer pilar, la remediació, que és el que està menys desenvolupat en les administracions públiques a escala internacional. També es publicaran uns materials sobre com aplicar l'**avaluació preventiva** en matèria de drets humans i sostenibilitat a la cadena de subministrament de minerals presents a la contractació pública de l'Ajuntament de Barcelona. En el marc del conveni, s'impartiran diverses sessions de formació experta en aquest àmbit. Se cercarà la implicació de les forces sindicals de l'Ajuntament mateix perquè col·laborin a demanar de la compra pública pel que fa als drets laborals de treballador/es d'altres països involucrats en les cadenes de subministrament que proveeixen a l'Ajuntament i a altres grans compradors públics.

Pr 5.2. Justícia climàtica

Les persones que són menys responsables de l'escalfament global són les que més l'estan patint. Així, doncs, aquest programa té per objecte promoure actuacions que contribueixin a visibilitzar-lo, reconèixer-lo, evitar-lo i reparar-lo tant com sigui possible. Lògicament, es pren com a base de les actuacions la ciutat de Barcelona i les organitzacions polítiques superiors (Catalunya, Espanya, Unió Europea) com a responsables i possibles solucionadores de la part alíquota del problema de justícia climàtica global.

Cal remarcar els canvis en les modalitats de la convocatòria de subvencions de la Direcció que afecten la justícia climàtica i que s'esmenten en l'apartat 3 d'aquest Pla anual 2025.

Sortirà a la llum l'encàrrec dirigit a valorar la pertinència d'articular diversos grups de recerca a universitats de Barcelona que s'estiguin formant al voltant del **nexe entre canvi climàtic, justícia global i transformació urbana**, després que la FSUB l'hagi format, en el marc del conveni 2024. L'encàrrec es farà dins del grup de treball d'Universitats per la justícia global que forma part del Consell Municipal de Cooperació Internacional, maparà els grups universitaris emergents en aquest àmbit estratègic de coneixement i identificarà oportunitats i instituts similars referents internacionals.

D'altra banda, en el marc del conveni amb la Direcció de Justícia Global, la FSUB va crear durant el 2024 l'**Observatori Mediterrani del Canvi Climàtic** (OMCC). Es tracta d'una iniciativa creada per monitorar fenòmens climàtics crítics propis de la regió mediterrània, com ara l'escassetat d'aigua, l'agricultura vulnerable i el risc d'inundacions, amb l'objectiu de desenvolupar accions climàtiques específiques i estratègies adaptatives. L'OMCC té tres seus que reflecteixen la diversitat geogràfica de la Mediterrània:

- Ramal·lah(Mediterrani oriental): seu de la Unió d'Agricultors Palestins (PFU).
- Tunis (Mediterrani central): seu de la Universitat de Cartago (UCAR).
- Barcelona (Mediterrani occidental): seu de la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona (FSUB).

Durant el 2025, es preveu que els esforços es dediquin a consolidar-lo com un espai de treball útil per a les contraparts i que s'ampliï.

La col·laboració amb Grain s'inscriu en aquest programa de l'Ajuntament. Enguany, es posa el focus del conveni en els **ports de Barcelona i Tarragona**, que continuen batent rècords en l'exportació/importació de matèries primeres associades a l'escalfament global, la contaminació i la pèrdua de biodiversitat. Es posarà el focus en el binomi importació de soja de Brasil-Argentina davant l'exportació de carn de porc a la Xina i l'exportació d'animals vius del port de Tarragona a ports de Líbia, Líban, Algèria, Egipte i Turquia; en l'exportació de farratges (i aigua) als Emirats Àrabs i l'Aràbia Saudita; i l'exportació de potassa que l'empresa israeliana ICL Ibèria extreu de Súria i Sallent.

Finalment, el cinquè component del programa té a veure planificació estratègica urbana, i les plataformes clau de l'entorn de l'Ajuntament són CIDEU, MedCities i UN Habitat. Està previst que dins del conveni amb CIDEU es creïn microxarxes de ciutats de la regió d'Amèrica Llatina, algunes sobre aspectes de justícia climàtica (encara per definir).

Pr 5.3. Justícia digital global

Les revolucions digital i energètica suposen un canvi agressiu d'infraestructures físiques-materials i també socials i mentals. Generen noves interferències transnacionals, fenòmens de desinformació, manipulació i polarització que cal situar en el mapa de la justícia global.

L'objectiu d'aquest programa és promoure la **comprensió i l'activació de les responsabilitats** que es deriven del procés de digitalització accelerada global, amb focus a Barcelona, intentant motivar actuacions que abordin el nexe entre digitalització, relacions internacionals i justícia global, així com la creació d'un ecosistema d'agents a Barcelona que actuï des de la ciutat amb aquest marc. El focus serà tant el maquinari (base física i material, fàbriques, mines, geopolítica dels recursos) com el programari (flux de la informació, percepcions, drets digitals, polarització, etc.).

El conveni amb l'entitat Intermón Oxfam encara serà un dels puntals d'aquest programa. Serveix d'impuls al Programa sobre drets en l'àmbit digital, per mitjà del qual es duran a

terme diverses recerques on es qüestionarà el model actual d'intel·ligència artificial i els seus impactes en el sud global. També estan previstes una sèrie d'activitats de difusió del programa que contribueixin a enriquir el debat de la **intel·ligència artificial** des de la perspectiva de la justícia global. Finalment, es mantindrà la consolidació d'un ecosistema de grups a Barcelona i en l'àmbit internacional amb aquesta visió.

També continuarà en marxa el conveni amb SETEM, que treballa en temes de drets laborals, impacte ambiental a la cadena de subministrament electrònica i compra pública responsable, a través d'accions públiques com el **Mobile Social Congress** o accions al carrer amb motiu del Black Friday i del Mobile World Congress. L'any 2025, el Mobile Social Congress se centrarà en la relació entre tecnologia i conflicte, i tocarà temes variats, com el paper de les empreses tecnològiques en la protecció de les fronteres, els minerals en conflicte, l'extractivisme de dades i els límits planetaris en relació amb la tecnologia.

Altres línies de treball per a aquest programa seran la difusió dels productes generats amb el Conveni d'Oxfam 2024 o la priorització temàtica en la convocatòria anual de subvencions de projectes amb component de sobirania tecnològica.

Pr 5.4. Participació i incidència

La Direcció compta amb un òrgan estable de participació ciutadana, el **Consell Municipal de Cooperació Internacional**, i n'exerceix la secretaria. La composició del Consell es va completar l'any passat amb la incorporació com a membres de noves entitats, una oportunitat per enriquir els debats i generar noves iniciatives col·laboratives. A més de les trobades regulars de la Comissió Permanent i del Ple del Consell, aquest any es preveuen cinc grups de treball, alguns de consolidats i altres de nous:

El **Grup de treball Universitats per la justícia global** el formen representants de set universitats catalanes i de la Direcció de DH, Justícia Global i Cooperació Internacional de l'Ajuntament. Durant l'any 2025, es donarà continuïtat a la iniciativa liderada per la FSUB d'identificar els agents implicats en la lluita contra el canvi climàtic, i també s'aprofundirà en la implicació de les universitats en els projectes de cooperació internacionals que executa la Direcció, com ja s'ha explicat abans.

El **Grup de treball de l'Estratègia d'educació per a la justícia global** (EpJG), format per entitats que treballen en aquest àmbit i personal tècnic de la Direcció de DH, Justícia Global i Cooperació Internacional de l'Ajuntament, tindrà la missió de fer el seguiment de la implantació de l'Estratègia d'EpJG, amb trobades més espaiades, un cop finalitzada la seva actualització durant l'any 2024.

També es crearà un nou **grup de treball nou sobre Joves i Justícia Global** liderat pel CJB i Lafede.cat, amb l'objectiu de dur a terme les propostes que conté la "Moció acabem amb l'adultocentrisme a l'àmbit de la justícia global", aprovada pel Consell el 9 d'octubre de 2024, i amb l'objectiu d'acabar amb les pràctiques adultocentristes a l'àmbit de la justícia global.

Es mantindrà la participació en el **grup de compra pública i drets humans** i es promourà un nou **grup de treball sobre cultura de pau.**

En la vessant de la coordinació institucional i la incidència, des de la Direcció farem seguiment dels espais que impulsen la Generalitat, el CAHE i l'AECID (Programa Massar); dels processos de resposta a les consultes dels grups municipals, assessorant el Govern quan calgui, i de les declaracions i els posicionaments del Consell.

Es reforçarà la feina amb equips homòlegs de les cooperacions de les ciutats principals de l'Estat espanyol (Madrid, València, Bilbao, Saragossa) per intercanviar bones pràctiques, experiències i incidències, especialment davant la publicació imminent del Decret sobre subvencions derivat de la nova Llei espanyola de cooperació internacional.

Establirem, com fins ara, sengles convenis de col·laboració amb Lafede.cat (suport a les ONG de justícia global de Barcelona), el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (suport a l'internacionalisme municipalista català) i el Consell de la Joventut de Barcelona (impuls del treball dels moviments de joves de Barcelona en justícia global).

Continuarem participant en els espais de coordinació existents en el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (comissions, òrgans de govern) del qual l'Ajuntament és membre.

Hem actualitzat el nostre web i enguany ens proposem augmentar i millorar la informació sobre la nostra Direcció i les iniciatives que impulsem amb l'elaboració, amb suport extern, d'un **pla de comunicació**, un dels compromisos continguts en el Pla director de cooperació per a la justícia global 2023-2026. Millorar la transparència i una bona comunicació ens ajudaran a augmentar el coneixement que té la ciutadania de la nostra Direcció i de la gestió dels fons públics que destina l'Ajuntament a la cooperació i l'educació per a la justícia global (el 0,7%) i pot contribuir a augmentar el nombre de persones beneficiàries i les participants en les nostres accions i en les que col·laborem. Pel que fa a la presència en xarxes socials, cancel·larem el nostre compte a la xarxa X, atès que actualment no és coherent amb els principis de justícia global que es defensen.

5. Distribució del pressupost

Distribució per modalitats d'acció (total pressupost: 11.839.275,15 EUR)

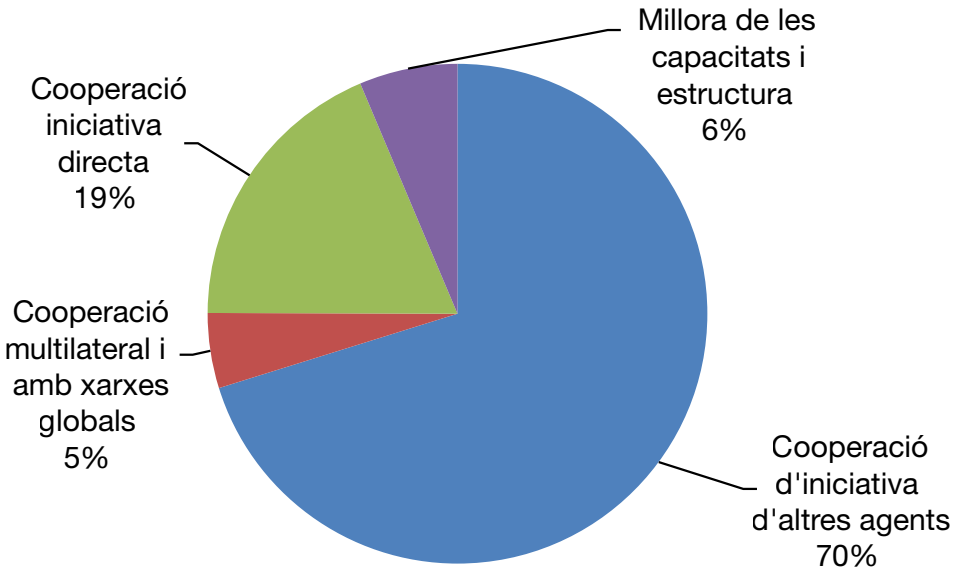

EIX 1: DRET A LA CIUTAT I A LA GOVERNANÇA DEMOCRÀTICA	1.1. Cooperació tècnica municipalista (Àfrica al sud del Sàhara) 1.2. Cooperació tècnica municipalista (Llatinoamèrica) 1.3. Cooperació tècnica municipalista (Mediterrani, Pròxim Orient i Àsia)
EIX 2: COOPERACIÓ FEMINISTA	2.1. Transversalització de gènere
EIX 3: COOPERACIÓ BASADA EN ELS DRETS HUMANS	3.1. Dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi 3.2. Acció humanitària 3.3. Protecció de les persones defensores dels drets humans
EIX 4: COOPERACIÓ DE BANDA AMPLA	4.1. Educació per a la justícia global 4.2. Districte global 4.3. Universitats per la justícia global 4.4. Cultura de pau
EIX 5: COHERÈNCIA DE POLÍTIQUES	5.1. Compra pública i drets humans 5.2. Justícia climàtica 5.3 Justícia digital global 5.4. Participació i incidència
MILLORA DE CAPACITATS I ESTRUCTURES	MCE

Distribució per programes d'actuació (total pressupost: 11.839.275,15 EUR)

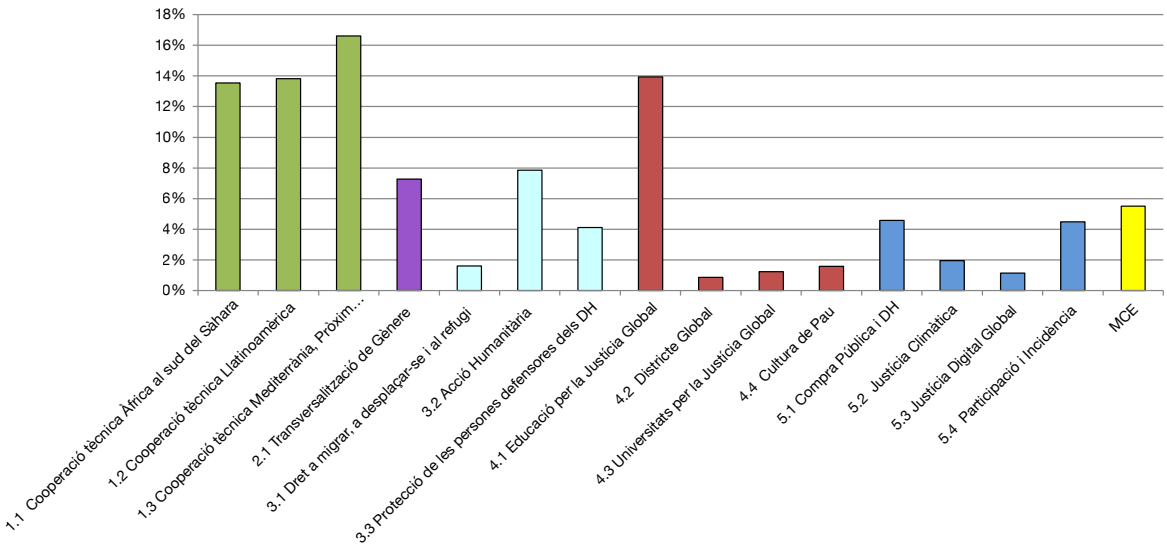

Distribució de pressupost per àrees geogràfiques, excloent-hi la convocatòria (total pressupost: 4.619.337,90 EUR)

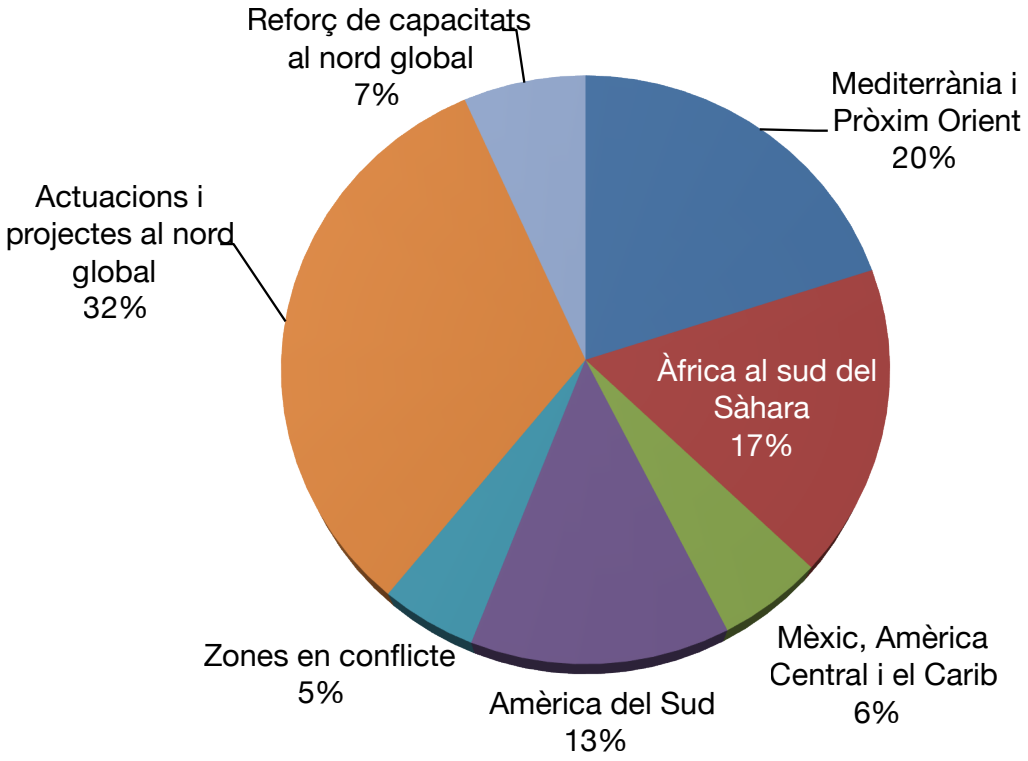

Pla anual de Cooperació per a la justícia global 2025

Pla
Febrer 2025

Direcció de Serveis de DH, Justícia Global I Cooperació Internacional. Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat